

MICHAEL DAHL
PATRICIO CLAREY (ILL.)

SIDAN 1

Laserstrid i gruvan

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Erro och Zak är på rymmen ifrån vakter som tagit dem till fånga på planeten Alcatraz. De följer efter en främling och kommer till slut till en mörk grotta. Där upptäcker de att de inte är de enda som är på rymmen. Men plötsligt är vakterna i grottan och en strid uppstår.

LGR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Sakprosatexter för barn. Beskrivande, förklarande och instruerande texter och hur deras innehåll kan organiseras. (SV åk 1–3)
- Att återge delar av innehållet i olika texter samt resonera om budskap i texterna och jämföra med egna erfarenheter. (SV åk 1–3)
- Positionssystemet och hur det används för att beskriva naturliga tal. (MA åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter, för olika syften.
- Förmåga att formulera och lösa problem med hjälp av matematik och värdera valda strategier.

LGSR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Sakprosatexter för barn och unga. Beskrivande, förklarande och instruerande texter och hur deras innehåll kan organiseras. (SV åk 1–3)
- Att resonera om innehållet i olika texter. (SV åk 1–3)
- Naturliga tal och deras egenskaper. Hur talen uttrycks med ord, konkret material, symboler och bilder samt hur de visas på tallinje. Hur talen delas upp och används för att ange antal och ordning. (MA åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift samt med andra former för kommunikation.
- Förmåga att läsa och reflektera över skönlitteratur och andra texter.
- Förmåga att använda lämpliga matematiska metoder för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter.

PAPPERSKORGEN

Förbered gärna med att klippa ut pappersremsor stora nog att skriva ett svar på. Dela in eleverna i grupper om cirka 3–5 personer. Du ställer en fråga från boken, till exempel:

1. Vem har ett fiskhuvud?
2. Vilken planet är de på?
3. När på dygnet utspelar sig boken?
4. Vilken ädelsten hittar de i grottan?
5. Vad lyser upp gruvan?
6. Vilket sinne är Erros starkaste?
7. Vad har vakterna för vapen?

En elev skriver gruppens svar. Du säger: "1-2-3 håll upp svaret!" och grupperna visar sitt svar.

Om fel svar: Du tar gruppens papper.

Om rätt svar: En elev i gruppen skrynklar pappret, ställer sig på en bestämd plats och försöker kasta pappersbollen i en papperskorg. Om pappersbollen träffar får gruppen 1 poäng. Eleverna kan gemensamt samla klasspoäng som hela klassen ska nå, eller så kan grupperna tävla mot varandra att nå först till X poäng. Det kan även vara bra att gå igenom vissa regler (alla sitter ner förutom kastaren, säga bra saker till den som kastar, viska så att ingen annan grupp hör, med mera).

BESKRIV BOKEN MED ADJEKTIV

Låt eleverna sitta i par och beskriva boken med hjälp av adjektiv. Elev A börjar med att säga minst fem adjektiv om boken. Sedan ska elev B välja ut tre av dessa adjektiv, som elev A ska motivera. Sedan är det elev B som ska beskriva boken.

Exempel på adjektiv:

glad	kul
rolig	intressant
skämtsam	lärorik
tänkvärd	cool
svårläst	bra
lättläst	spännande
tråkig	sorglig
klurig	hemsk

RYMDVIKT

Erro och Zak är fast på planeten Alcatraz. Detta är en påhittad planet men i vårt solsystem finns ju andra planeter. Dela in eleverna två och två. Denna uppgift handlar om elevernas vikt på olika planeter. För att kunna göra den behöver de ta hjälp av internet.

1. Gå in på www.ungafakta.se.
2. Klicka på "Stjärnor och planeter".
3. Klicka på "Starta här".
4. Klicka på "Himlakroppar".
5. Välj rubriken "Räkna ut din rymdvikt" och följ instruktionerna.

Eleverna skriver ner de olika planeternas namn och vad de skulle väga på dessa. Eleverna gör även följande uppgifter:

- På vilken planet är ni tyngst?
- På vilken planet är ni lättast?
- Räkna ut skillnaden mellan er vikt på jorden och er vikt på Mars.
- Hur mycket lättare skulle ni vara på månen än på jorden?
- Vad skulle ni passa på att göra då?
- Hitta på minst två uppgifter om "Rymdvikt" som ni låter ett annat par göra.

FACIT LÄSFÖRSTÅELSE

Kapitel 1 – Grottan

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Varför följer Erro och Zak efter främlingen?
För att de hoppas att han ska visa vägen bort från planeten som de befinner sig på.
2. Hur kan de följa efter främlingen fast det är mörkt och de inte ser hen?
Eftersom Erro har så bra luktsinne och känner lukten av hen.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

3. Det står i kapitlet att de färdas på natten. Vad skulle man kunna använda för annat ord än färdas?
Eget svar.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

4. Varför tror du att de bara färdas på natten?
Eget svar.

Kapitel 2 – Utan lyse

Frågor på raden (Du hittar svaret på rad, direkt i texten.)

5. Vad ser Erro och Zak långt in i grottan?
De ser ett svagt sken.
6. Varför går killarna tyst mot grottan?
För att främlingen inte ska kunna höra dem.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

7. Varför blir det svårare att se något ju längre in i grottan de kommer?
För att det blir mörkare och mörkare.
8. Vem säger "UFF" och varför?
Zak säger UFF för att han snubblar på något och glider ner för ett halt stup.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

9. Vad tror du det är för sken som lyser längre in i grottan?
Eget svar.

Kapitel 3 – Gömda

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

10. Vad har de hamnat i för sorts gruva?
De har hamnat i en diamantgruva.
11. Från vilken planet kommer Zak?
Zak kommer ifrån Tellus, alltså jorden.
12. Beskriv hur utomjordingen som har armband ser ut.
Eget svar, men det står i boken att han ser ut som en blå fisk på två ben.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

13. Varför är alla utomjordingarna i gruvan?
För att de också är på rymmen.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

14. Varför tror du att utomjordingen med lykta säger till thillen med armband att han har lurat dem?
Eget svar.

Kapitel 4 – Dödliga diamanter

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

15. Vad händer när laserstrålarna träffar diamanterna i gruvan?
Laserstrålarna studsar runt och blir fler och fler och vakterna har inte kontroll över dem.
16. Varför gömmer sig Erro och Zak bakom en sten?
För att inte bli träffade av laserstrålarna.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

17. Vem har avslöjat deras gömställe och gjort så att vakterna hittar dem? Hur kan du veta det?
Thillen med armband har avslöjat dem. Det kan man veta för att han säger: "De lovade ju att låta mig gå."

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

18. Vad tycker du om thillen som avslöjade utomjordingarnas gömställe?
Eget svar.

Kapitel 5 – Totalt mörker

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

19. Varför tror Erro att utomjordingarna har lyckats fly?
För att han inte känner lukten av dem längre.
20. Hur tror Zak att vakterna kan se när det blir alldeles mörkt?
Zak tror att vakterna har mörkerglasögon som gör att de kan se i mörkret.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

21. Varför är "Totalt mörker" ett bra namn på detta kapitel?
Eget svar.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

22. Titta på kartan. Ringa in var du tycker att Erro och Zak ska gömma sig nu. Skriv varför du tycker att det verkar vara ett bra gömställe.

Jag tycker att detta verkar vara ett bra gömställe för att ...

Eget svar.